

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет географічний
Кафедра геоморфології і палеогеографії

Затверджено

На засіданні кафедри *геоморфології і палеогеографії*
факультету *географічного*
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 2 від 10 вересня 2019 р.)

В.о. завідувача кафедри

Силабус з навчальної дисципліни
«Прикладна геоморфологія»
що викладається в межах ОПП (ОПН)
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 103 Науки про Землю

Львів 2019 р.

**Силабус курсу «Прикладна геоморфологія»
2019-2020 навчального року для аспірантів II року навчання.**

Назва курсу	
Адреса викладання курсу	Каб. 105, вул.Дорошенка 41.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет, кафедра геоморфології і палеогеографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки; 103 Науки про Землю (географія)
Викладачі курсу	Кравчук Ярослав Софронович, канд. геогр. наук, професор, професор кафедри геоморфології і палеогеографії
Контактна інформація викладачів	yaroslavkravchuk@ukr.net,
Консультації по курсу відбуваються	Для прикладу: щопонеділка, 15:00-17:50 год. (Дорошенка 41, ауд. 105) або за попередньою домовленістю.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Аспірант повинен вміти провести оцінку рельєфу в наступних галузях господарської діяльності людини: 1) пошуки і розвідка родовищ корисних копалин; 2) інженерно-геоморфологічне дослідження для різних видів будівництва; 3) для сільськогосподарських потреб; 4) для природоохоронних потреб; 5) для побудови прикладних геоморфологічних карт великих і середніх масштабів. .
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Прикладна геоморфологія» є завершальною нормативною дисципліною з спеціальності 103 Науки про Землю (географія) для освітньої програми аспірантів спеціалізації «геоморфологія і палеогеографія», яка викладається в II семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Прикладна геоморфологія» є вміння аспіранта детально аналізувати рельєф для певних галузей господарської діяльності, вміти розробляти відповідні легенди для геоморфологічних карт і проводити геоморфологічне картографування в детальних масштабах. Важливим елементом цього курсу є створення карт геоморфологічного прогнозу.
Література для вивчення дисципліни	Основна. 1.Геоморфологическое картографирование для народнохозяйственных целей. – М.: Издат. Москов. у-та, 1987. – 237 с. 2.Звонкова Т.В. Прикладная геоморфология. – М.: Высшая школа, 1970. – 271 с. 3.Кравчук Я.С. Геоморфологічне картографування. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 175 с. 4.Кравчук Я.С. Інженерно-геоморфологічне картографування. – Львів: Світ, 1991. – 143 с.

	<p>5.Палиенко Э.Т. Поисковая и инженерная геоморфология. К.: Вища школа, 1978. – 197 с.</p> <p>6.Рудько Г.І., Кравчук Я.С. Інженерно-геоморфологічний аналіз Карпатського регіону України. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 171 с.</p> <p>Допоміжна.</p> <p>1.Болт Б.А., Хорн У.Л., Макдональд Г.А., Скотт Р.Ф. Геологические стихии. Землетрясения, цунами, извержения вулканов, лавины, оползни, наводнения. (пер. с англ.). – Изд. «Мир». М., 1978. – 438 с.</p> <p>2.Гардинер В., Дакомб Р. Полевая геоморфология (пер. с англ.). – М.: Недра, 1990. – 238 с.</p> <p>3.Геоморфология и строительство: Вопр. географии: – М., 1979. – 111 с.</p> <p>4.Гилберт Ф. Уайт. Стихийные бедствия: изучение и методы борьбы (пер. с англ.). – М.: Прогресс, 1978. – 439 с.</p> <p>5.Катастрофы и история Земли. Новый уинформизм. Под ред. У. Берггрена и Дж. Ван Кауверинга (пер. с англ.). – М.: Мир, 1986. – 471 с.</p> <p>6.Ковальчук І.П. Регіональний еколого-геоморфологічний аналіз. Вид. Інститут українознавства. Львів, 1997. – 440 с.</p> <p>7.Леваднюк А.Т. Інженерно-геоморфологічний аналіз рівнинних територій. Кишинев: «Шттинца», 1983. – 254 с.</p> <p>8. Рудько Г.І., Адаменко О.М. Землелогія. К.: Вид-во «Академпрес», 2009. – 512 с.</p> <p>9.Складкопаявцев С.А. Изучения и картографирование рельефа с использованием аэрокосмической информации. Изд. «Недра». М., 1982. – 216 с.</p> <p>10.Шишченко П.Г. Прикладная физическая география. Киев: «Высшая школа», 1988. – 191с.</p>
Тривалість курсу	1 семестр
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 42 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>Знати методи і способи використання елементів геоморфологічної тріади (морфологія, генезис та вік рельєфу) а також палео-та сучасну динаміку рельєфу та їх ефективне використання при прикладних геоморфологічних досліджень. Знати всі типи геоморфологічних карт, які складаються при прикладних геоморфологічних дослідженнях.</p> <p>- Вміти проводити аналіз рельєфу для передпроектних дослідження у різних галузях господарської діяльності.</p>
Ключові слова	Загальна геоморфологія, прикладна геоморфологія, інженерна геоморфологія, екологічна геоморфологія, пошук і розвідка корисних копалин, природоохоронна і сільськогосподарська діяльність, геоморфологічне картографування, прикладні геоморфологічні карти, проекти для заповідних об'єктів.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Доцільно подавати у формі СХЕМИ КУРСУ**
Підсумковий контроль, форма	іспит в кінці семестру письмовий/ комбінований

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з «Прикладної геоморфології» а також дисциплін геоморфологічного циклу.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Співбесіда, дискусія, індивідуальні доповіді на семінарських заняттях з тематики дисертаційних робіт.
Необхідне обладнання	
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: <ul style="list-style-type: none"> • Семінарські заняття : 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25. • контрольні роботи (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25. • іспит 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.
Питання до заліку чи екзамену.	
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

*ПРИМІТКА

Зовнішня форма вираження силабусу може бути відмінною та поданою до візуального сприйняття не лише у формі таблиці. Бажаним є дотримання самої структури. Можливе наповнення силабусу додатковими розділами із розширенням інформації про курс. Запропонована форма є лише зразком.

*** Схема курсу*

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
	Тема 1. Об'єкт, методи і головні напрями прикладних геоморфологічних досліджень. 4 год Джерела інформації, та засоби її подання, головні парадигми геоморфології, методи дослідження.	Лекція та співбесіда. Ознайомлення з основною та допоміжною літературою.	1.Геоморфологическое картографирование для народнохозяйственных целей. – М.: Издат. Москов. у-та, 1987. – 237 с. 2.Звонкова Т.В. Прикладная геоморфология. – М.: Высшая школа, 1970. – 271 с. 3.Гардинер В., Дакомб Р. Полевая геоморфология (пер. с англ.). – М.: Надра, 1990. – 238 с. 4.Катастрофы и история Земли. Новый уинформизм.		

			<p>Под ред. У. Берггрена и Дж. Ван Кауверинга (пер. с англ.). – М.: Мир, 1986. – 471 с.</p> <p>5.Шишченко П.Г. Прикладная физическая география. Киев: «Высшая школа», 1988. – 191с.</p>		
	<p>Тема 2. Геоморфологічні дослідження при пошуках родовищ корисних копалин. Методи і прийоми пошуків. – 4 год Головні фактори утворення і розміщення корисних копалин екзогенного походження, методи та прийоми пошуків.</p>	<p>Лекція – 2год. Семинар на тему: Методи прикладних геоморфологічних досліджень – 2 год.</p>	<p>1.Геоморфологическое картографирование для народнохозяйственных целей. – М.: Издат. Москов. у-та, 1987. – 237 с.</p> <p>2.Звонкова Т.В. Прикладная геоморфология. – М.: Высшая школа, 1970. – 271 с.</p> <p>3.Кравчук Я.С. Геоморфологічне картографування. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 175 с.</p> <p>4.Палиенко Э.Т. Поисковая и инженерная геоморфология. К.: Вища школа, 1978. – 197 с.</p> <p>5.Гардинер В., Дакомб Р. Полевая геоморфология (пер. с англ.). – М.: Надра, 1990. – 238 с.</p>		
	<p>Тема 3. Геоморфологічні методи пошуків нафти і газу. Елементи геоморфологічних досліджень при пошуках корінних родовищ корисних копалин. – 4 год. Різноманітні типи геоморфологічних карт, які складаються при пошуках родовищ корисних копалин: морфометричні, окремих категорій форм, загальні, спеціальні прикладні та ін.</p>	<p>Лекція – 2год. Ознайомлення з комплексом прикладних геоморфологічних карт.</p>	<p>1.Звонкова Т.В. Прикладная геоморфология. – М.: Высшая школа, 1970. – 271 с.</p> <p>2.Кравчук Я.С. Геоморфологічне картографування. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 175 с.</p> <p>3.Палиенко Э.Т. Поисковая и инженерная геоморфология. К.: Вища школа, 1978. – 197 с.</p> <p>4.Рудько Г.І., Кравчук Я.С. Инженерно-геоморфологічний аналіз Карпатського регіону України. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 171 с.</p> <p>5.Складкопаявцев С.А. Изучения и картографирование рельефа с использованием аэрокосмической информации. Изд. «Недра». М., 1982. – 216 с.</p>		

<p>Тема 4. Інженерно-геоморфологічні дослідження. – 4 год. Рельєф, інженерні споруди і методи досліджень. Інженерні властивості і прогноз природних процесів. Стійкість рельєфу та оцінка геоморфологічних умов будівництва.</p>	<p>Лекція – 2 год. Знайомство з інженерно геоморфологічними картами.</p>	<p>1.Звонкова Т.В. Прикладная геоморфология. – М.: Высшая школа, 1970. – 271 с. 2.Кравчук Я.С. Інженерно-геоморфологічне картографування. – Львів: Світ, 1991. – 143 с. 3.Палиенко Э.Т. Поисковая и инженерная геоморфология. К.: Вища школа, 1978. – 197 с. 4.Рудько Г.І., Кравчук Я.С. Інженерно-геоморфологічний аналіз Карпатського регіону України. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 171 с. 5.Катастрофы и история Земли. Новый уинформизм. Под ред. У. Берггрена и Дж. Ван Кауверинга (пер. с англ.). – М.: Мир, 1986. – 471 с. 6.Ковальчук І.П. Регіональний еколого-геоморфологічний аналіз. Вид. Інститут українознавства. Львів, 1997. – 440 с. 7.Леваднюк А.Т. Інженерно-геоморфологический анализ равнинных территорий. Кишинев: «Штнинца», 1983. – 254 с.</p>	<p>Самостійна робота. Методи прикладних геоморфологічних досліджень при пошуках родовищ корисних копали.</p>	<p>2 пол. березня.</p>
<p>Тема 5. Вивчення рельєфу при проектуванні доріг (залізниць і з твердим покриттям), гідротехнічних споруд, містобудівництві. – 4 год. Прикладні геоморфологічні карти для різних видів будівництва. Аналіз легенд для цих карт, можливі доповнення для різних генетичних типів рельєфу.</p>	<p>Лекція – 2 год. Легенди уніфікованих та прикладних геоморфологічних карт для різних видів будівництва. Способи побудови морфометричних карт.</p>	<p>1.Геоморфологическое картографирование для народнохозяйственных целей. – М.: Издат. Москов. у-та, 1987. – 237 с. 2.Звонкова Т.В. Прикладная геоморфология. – М.: Высшая школа, 1970. – 271 с. 3.Кравчук Я.С. Інженерно-геоморфологічне картографування. – Львів: Світ, 1991. – 143 с. 4.Болт Б.А., Хорн У.Л., Макдональд Г.А., Скотт Р.Ф. Геологические стихии. Землетрясения, цунами, извержения вулканов, лавины, оползни, наводнения. (пер. с англ.). –</p>		

			Изд. «Мир». М., 1978. – 438 с. 5. Геоморфология и строительство: Вопр. географии: – М., 1979. – 111 с. 6. Леваднюк А.Т. Инженерно-геоморфологический анализ равнинных территорий. Кишинев: «Штгница», 1983. – 254 с.		
	Тема 6. Геоморфологічні дослідження для раціонального функціонування природоохоронних територій та об'єктів, рекреаційних цілей. – 4 год. «Проект організації території, охорони, відтворення та рекреаційного використання природних комплексів та об'єктів національних природних парків», геоморфологічні дослідження для створення природних заповідників, національних природних і ландшафтних парків.	Лекція та знайомство з прикладними геоморфологічними картами для природоохоронних територій. «Проекти організації території, охорони, відтворення та рекреаційного використання природних комплексів та об'єктів національно-природних парків». Геоморфологічні дослідження для створення природних заповідників, національних природних парків.	1. Звонкова Т.В. Прикладная геоморфология. – М.: Высшая школа, 1970. – 271 с. 2. Кравчук Я.С. Геоморфологічне картографування. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 175 с. 3. Кравчук Я.С. Инженерно-геоморфологічне картографування. – Львів: Світ, 1991. – 143 с. 4. Рудько Г.І., Кравчук Я.С. Инженерно-геоморфологічний аналіз Карпатського регіону України. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 171 с. 5. Болт Б.А., Хорн У.Л., Макдональд Г.А., Скотт Р.Ф. Геологические стихии. Землетрясения, цунами, извержения вулканов, лавины, оползни, наводнения. (пер. с англ.). – Изд. «Мир». М., 1978. – 438 с.	Контрольна робота. Инженерно-геоморфологічні дослідження для різних типів будівництва.	2 пол. квітня.
	Тема 7. Геоморфологічні дослідження для сільськогосподарських потреб. – 2 год. Грунтово-ерозійні карти, карти морфодинамічних процесів, морфометричні карти.	Лекція – 2 год., а також знайомство зі способами складання морфометричних, морфодинамічних та ґрунтово-ерозійних карт.	1. Геоморфологическое картографирование для народнохозяйственных целей. – М.: Издат. Москов. у-та, 1987. – 237 с. 2. Звонкова Т.В. Прикладная геоморфология. – М.: Высшая школа, 1970. – 271 с. 3. Кравчук Я.С. Инженерно-геоморфологічне картографування. – Львів: Світ, 1991. – 143 с. 4. Гилберт Ф. Уайт. Стихийные бедствия:		1 пол. травня.

			изучение и методы борьбы (пер. с англ.). – М.: Прогресс, 1978. – 439 с. 5. Рудько Г.І., Адаменко О.М. Землелогія. К.: Вид-во «Академпрес», 2009. – 512 с.		
	Тема 8. Вивчення динаміки сучасних рельєфоутворювальних процесів. – 4 год. Кarti сучасних ендегенних і екзогенних процесів (морфодинамічні).	Лекція, знайомство з картами сучасних морфодинамічних процесів. Методи і способи їх складання.	1.Кравчук Я.С. Інженерно-геоморфологічне картографування. – Львів: Світ, 1991. – 143 с. 2.Рудько Г.І., Кравчук Я.С. Інженерно-геоморфологічний аналіз Карпатського регіону України. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 171 с. 3.Ковальчук І.П. Регіональний еколого-геоморфологічний аналіз. Вид. Інститут українознавства. Львів, 1997. – 440 с. 4. Рудько Г.І., Адаменко О.М. Землелогія. К.: Вид-во «Академпрес», 2009. – 512 с.	Обговорення запланованих прикладних розділів у десиртаційних роботах аспірантів.	травень
	Тема 9. Кarti інженерно-геоморфологічного прогнозу. – 2 год. Актуальність прогнозування розвитку рельєфу. Побудова прогнозованих інженерно-геоморфологічних карт.	Лекція та співбесіда. З методів створення карт геоморфологічного прогнозу.	1.Геоморфологическое картографирование для народнохозяйственных целей. – М.: Издат. Москов. у-та, 1987. – 237 с. 2.Кравчук Я.С. Геоморфологічне картографування. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 175 с. 3.Кравчук Я.С. Інженерно-геоморфологічне картографування. – Львів: Світ, 1991. – 143 с. 4.Гилберт Ф. Уайт. Стихийные бедствия: изучение и методы борьбы (пер. с англ.). – М.: Прогресс, 1978. – 439 с.	Знайомство з картами геоморфологічного прогнозу які створені на кафедрі геоморфології і палеогеографії.	2 пол. травня.